

Uzaktan ve Örgün Eğitimin Öğrenci Başarısı Üzerine Etkisinin Araştırılması¹

Investigation of the Effects of Distance Education and Formal Education Into Student Success

Hakan KÖR*
Hitit Üniversitesi

Erdat ÇATALOĞLU**
Bilkent Üniversitesi

Hasan ERBAY***
Kırıkkale Üniversitesi

Özet

Bu çalışmada meslek yüksekokulu bilgisayar programcılığı bölümü öğrencilerinden uzaktan eğitim ve örgün eğitim alan iki farklı grup arasında öğretim metotlarının, öğrenci başarı düzeylerine etkisi incelenmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak anket kullanılmış ve katılımcılara web tabanlı olarak uygulanmıştır. Araştırmanın çalışma gruplarını, 2011- 2012 eğitim-öğretim yılı güz döneminde, Kırıkkale Üniversitesi Uzaktan Eğitim ve örgün eğitim öğrencileri ile Hitit Üniversitesi örgün eğitim öğrencileri oluşturmaktadır. İlk etapta İnternet Programcılığı-I dersini alan uzaktan eğitim ve örgün eğitim öğrenci gruplarına CSS ile Javascript konularını kapsayan ön test uygulanıp elde edilen veriler kaydedilmiştir. Ardından uzaktan eğitim ve örgün eğitim gruplarında CSS ile Javascript konuları 4 hafta süreyle işlenilerek son test uygulanmıştır. Test sonucunda kaydedilen veriler analiz edilerek, hangi öğretim metodunun öğrenci başarısı üzerinde daha etkili olduğu tespit edilmiştir.

Elde edilen bulgulara göre, araştırmaya katılan tüm gurupların öntest ve sontest puanları karşılaştırılarak çizelgeler halinde verilmiştir. Çizelge yorumlarında, başarı farklılıklarının hangi gurup lehine olduğu belirtilerek gerekli açıklamalara yer verilmiştir. Araştırmanın son kısmında ise sonuçların nedenleri üzerine yorum ve öneriler yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: E-öğrenme, Sanal Sınıf Eğitimi, Uzaktan Eğitim

Abstract

¹ Bu araştırma 4-6 Ekim 2012 tarihleri arasında Gaziantep Üniversitesinde düzenlenen Uluslararası Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Sempozyumunda sunulan bildirinin genişletilmiş halidir.

*hakankor19@gmail.com

**erdataloglu@bilkent.edu.tr

***erbay@kku.edu.tr

In this study, the effects of teaching methods to the student achievement levels were investigated in two different student groups chosen from the computer programming department in vocational school in Kırıkkale University and Hitit University. One of them is distance education students, and the other one is formal education students. For the investigation, as a data collection tool, survey was used and it is applied to participants as a web-based. In the first stage, pre-test covering CSS and JavaScript were applied on students taking Internet Programming-I course of formal education groups and distance education groups and the resulting data was recorded. Then the issues of CSS and JavaScript were told in both distance education groups and formal education groups and then last test was applied to them. The obtained data was analyzed and which teaching method more effective in the success of the student was found. The demographic structure of distance and traditional education students was examined and their impact on the teaching was identified and assessed. According to results, it has been observed that the rate of increase students' achievement of students studying by distance education method is higher than the rate of students in formal education. Statistically In this context, when the comparison is made according to the type of education, it has been concluded that distance education is a more effective method.

Key Words: Distance Education, E-learning, Virtual Classroom Training

Giriş

Medya ve iletişim araçlarının keşfedilmediği eski çağlarda bilginin yayılması çok zaman alırken günümüzde öğrendiğimiz bilgiler çok kısa bir sürede eski bilgi durumuna düşebilmektedir. Öğrenme kavramı bilim adamları tarafından benzer şekillerde tanımlanmıştır. Öğrenme, İnsanların çevreleri ile etkileşimi sonucu oluşan düşünce, duyuş ve davranış değişikliğidir (Morgan, 1993). Başka şekilde ifade edersek öğrenme, yaşantı ürünü olan etkinlikler sonucu oluşan ve yaşam boyu devam eden davranış değişiklikleridir (Özden, 2002). İşitsel, görsel veya uygulamalı olarak gerçekleştirilen öğrenme sürecinin etkililiğinin yanı sıra öğrenmenin sürekliliği daha çok önem kazanmıştır. Çünkü içinde bulunduğumuz çağın gerektirdiği en önemli işlevlerden birisi sürekli öğrenmedir. Öğretim faaliyetleri eğitim kurumlarında örgün olarak verilirken gelişen teknoloji ile farklı öğretim yöntemleriyle öğretme işlevi gerçekleştirilebilmektedir.

Bilgi ve iletişimin yaygınlaşmasında sırasıyla mektup, gazete, radyo, televizyon gibi araçlar kullanılırken şu an bilgisayar ve özellikle internet çok daha önemli bir yer tutmaktadır. Teknolojinin gelişmesiyle eğitim aracı olarak kullanılan internet sayesinde örgün (yüz yüze) eğitim fırsatı bulamayan insanlar uzaktan eğitim yöntemi ile eğitim alabilmektedir. Uzaktan eğitim yöntemi ile alınan diploma ve sertifika programları örgün eğitim olarak bitirilmiş programlarla eşdeğer tutulmaktadır. Dünyada ilk olarak İngiltere'de mektupla başlayan uzaktan eğitim uygulamaları daha sonraları telefon, televizyon ve video gibi iletişim ve medya araçlarının kullanılmasıyla gelişim süreci yaşamıştır. Kurumsallaşan uzaktan eğitim uygulamaları ile örgün eğitim olanağına sahip olamayan insanlara yönelik açık üniversiteler İngiltere'de 1969 yılında kurulmuştur. Kayıtlar için 16 yaş üstü olma şartının olduğu uzaktan eğitimlerde

150000 lisans, 30000'den fazla yüksek lisans ve 10000 engelli öğrenci bulunmaktadır (Gülbahar, 2009).

Zaman ve mekândan bağımsız, tüm görsel ve işitsel öğeleri kullanarak kolay ve anlaşılır şekilde planlanan öğretim faaliyetleri insanlar için cazip hale gelebilmektedir. Henüz gelişmekte olan uzaktan eğitim yöntemi etkili bir şekilde uygulanabildiği takdirde yaygın olarak üniversitelerde, devlet kurumları ve özel şirketlerde, hizmet içi eğitimler ile sertifika programlı eğitimlerde kullanılabilir.

Bu çalışmanın amacı örgün eğitim ve uzaktan eğitimin öğrenci başarısına etkisini analiz etmek ve bu iki eğitim yöntemini kıyaslamaktır.

Uzaktan Eğitim Kavramları ve Uygulamaları

Araştırmanın bu kısmında uzaktan eğitimin tanımı, faydaları ve literatürde incelenen benzer çalışmalar yer verilmiştir.

Uzaktan Eğitim:

Literatürü incelediğimizde uzaktan eğitim ile ilgili birçok tanım yapıldığı görülmektedir. İşman (2011)'a göre uzaktan eğitim, öğrenen ve öğreticinin farklı ortamlarda bulunduğu eğitim öğretim etkinliklerinde iletişim teknolojileri ve e-posta hizmetlerini kullanarak gerçekleştirilen faaliyetler olarak tanımlamaktadır.

Uzaktan eğitim kitle eğitiminde teknolojiye yararlanır ve bunun yanı sıra bireyselleştirilmiş eğitim öğretim etkinlikleri ile kendi kendine öğrenmeye olanak sağlamaktadır (Demirel, 2011).

Alkan (1987)' a göre uzaktan eğitim, bazı sınırlılıklar nedeniyle örgün olarak eğitim olanağı bulamayan bireyler için yönelik, eğitim etkinliklerini yürütenler ve öğrenenler arasında etkileşimin sağlandığı, özel olarak hazırlanmış eğitim içeriğinin çeşitli ortamlarla belli bir merkez tarafından sağlanan öğretim yöntemidir.

Öğretmen ve öğrencilerin zaman ve mekân bakımından birbirinden bağımsız olduğu ortamlarda gerçekleştirilen uygulamaların hepsi "uzaktan eğitim" olarak tanımlanmaktadır (Uluğ ve Kaya, 1997).

Uşun (2006)' a göre uzaktan eğitim, kaynak ve alıcıların öğrenme-öğretme süreçlerinin büyük bölümünün farklı ortamlarda bulunduğu, öğrenen gruba yaşı, öğrenme amacı, yeri ve önemi vb. yönden bireysellik, esneklik, bağımsızlık olanağı sağlayan ve öğrenme-öğretme sürecinde yazılı basılı araçlarla, işitsel, görsel-işitsel teknolojilerin kullanıldığı kaynak ile alıcı arası iletişimin televizyon ve bilgisayar dayalı olarak gerçekleştirildiği planlı ve sistematik eğitim teknolojisi uygulamasıdır.

Birbirine yakın anlamlı bu tanımlar analiz edildiğinde, uzaktan eğitimde önem arz eden noktaları sıralayacak olursak;

- Geleneksel yöntemlerle öğretim olanağı bulamamış bireylerden oluşan,
- Öğretmen ve öğrencinin farklı ortamlarda bulunduğu,
- Öğrenme zamanının ve yaşının esnek olduğu,
- Özel olarak hazırlanmış ünitelerden ve materyallerden oluşan,
- Öğretme aracı olarak basılı materyal, radyo, televizyon ve bilgisayar gibi teknolojilerin kullanıldığı,
- Öğretmen ve öğrenci arasında üst düzey iletişim sağlandığı öğretim yöntemidir (Kör, 2013).

Dünyada uzaktan eğitim uygulamaları

Gerekli alt yapının sağlanarak sağlam bir zeminde yürütülen uzaktan eğitim yöntemi ülke bütçelerine ileriye dönük kar sağlayabilmektedir. Ekonomik katkısının yanı sıra bireylere sağlanan fırsat eşitliği ve kendi öğrenme hızında öğrenme olanağı uzaktan eğitimi devletler için cazip hale getirebilmektedir. Bu nedenle uzaktan eğitimin başlangıcı 18. Yüzyıla dayanmaktadır. Dünyada uzaktan eğitim gelişim aşaması beş temel aşamada ele alınabilir (Demiray ve İşman,2002, aktaran Uşun, 2006).

- Mektupla uzaktan eğitim öncesi dönem
- Mektupla haberleşme dönemi (Basılı materyaller kullanılmıştır)
- Görsel ve işitsel medya araçlarının kullanıldığı dönem
- Çift yönlü iletişim ile haberleşmenin sağlandığı dönem (Video konferans sistemleri ile iletişim)
- Bilgisayar, uydular ve geleceğin teknolojileri

18. yüzyıl başlarında İngiltere, İsveç, Almaya ve Amerika gibi devletlerin başlattığı mektupla uzaktan eğitim, 19.yüzyılda Fransa, Hollanda, Norveç, Kanada, Japonya, Çin, Rusya gibi devletlerin açık üniversiteler kurarak uzaktan eğitimi resmileştirmesi ile uzaktan eğitim daha yaygın hale gelmiştir (İşman, 2011).

Dünyada uzaktan eğitim uygulamalarında ülkeler birbirleri ile yarış içerisinde olmuşlardır. Uzaktan eğitim aracı olarak genellikle radyo, televizyon kullanılırken son zamanlarda e-öğrenme ortamları daha ön planda tutulmaktadır (Uzunboylu, 2011).

Türkiye’de önlisans ve lisans düzeyinde öğretim yapan ilk üniversite Anadolu Üniversitesi’dir. 1982 yılında öğretime başlayan Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi, geniş bir alana yayın yapan devlet televizyonu ve diğer gelişmiş teknolojiler ile 504 bin öğrenciye öğretim hizmeti vermekte olan dünyanın en büyük üniversitesidir (MacWilliams, B., 2000). Son veriler incelendiğinde 2011-2012 öğretim yılında uzaktan eğitim önlisans programlarında 586 bin 233, lisans programlarındaysa 1 milyon 365 bin 261 ve toplamda 2 milyona yaklaşan öğrenci sayısı günümüzde dünyadaki en büyük üniversiteler arasında yer almaktadır (ÖSYM,2012).

Alanında kariyer yapmış eğitim uzmanlarına sağlanan sanal öğretim ortamları ile aynı anda farklı mekânlarda bulunan yüzlerce kişiye öğretim olanağının sunulmasıyla uzman eğitimcilerden daha iyi yararlanılmakta ve nüfus olarak kalabalık devletler için bu yöntem daha faydalı olabilmektedir(Kör, 2013).

Türkiye’de Uzaktan Eğitim Uygulamaları

Uzaktan eğitim uygulamalarında devletlerarası yarışın sürekli devam ettiği bir ortamda Türkiye’ de bu gelişmelere kayıtsız kalmadı. 1924 yılında uzaktan eğitimi kavramsallaştırma çalışmaları başlamış, devlet kanunlarında ve üniversite kararlarına göre mektupla uzaktan eğitimin gerekliliği uygun görülüp bir an önce uygulanması gündeme alınsada 1950’lere kadar uygulanamamıştır (Koşar ve diğerleri, 2003, aktaran Uşun, 2006). 1960 yılında teknik konuları öğretmek ve meslek okulu mezunlarına yükseköğretim olanağı sağlamak amacıyla Millî Eğitim Bakanlığı tarafından “Mektupla Öğretim Merkezi” kurulmuştur (Özdil, 1986).

1974’te Yaykur’un kurulmasıyla yükseköğretim olanağı bulamamış kişilere önlisans düzeyinde mektupla eğitim alma olanağı verilmiştir. 1981’de üniversitelere açık ve uzaktan eğitim hakkı veren kanun çıkarılmasından sonra 1982’de bu görev Anadolu Üniversitesine verilmiştir. Anadolu üniversitesi mevcut iletişim bilimleri fakültesinde başlatılan açık ve uzaktan eğitim ile ülke düzeyinde uzaktan eğitim hizmeti başlatılmış oldu. 1998 yılında önceleri kısıtlı olan öğrenci kontenjanları kaldırıldı ve TRT aracılığıyla ders kitaplarına paralel radyo ve televizyon programları yayınlanmaya başlamıştır (AÖF, 2012).

Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü bünyesinde 1992’de açıköğretim lisesinin ve 1997’de açık ilköğretim okulunun açılmasıyla eğitim olanağı bulamamış bireylere yaş sınırlaması olmadan uzaktan eğitim fırsatı sunulmuştur (MEB,2012).

Son zamanlarda Millî Eğitim Bakanlığının diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde yürüttüğü, alt yapı çalışmaları ve pilot uygulamaların halen devam ettirildiği FATİH projesi eğitimde teknolojinin kullanıldığı en büyük uygulama olarak sayılabilmektedir. Türkiye’de ilk kez uygulanan, dünya içinde örnek bir proje olacağına ifade edildiği proje Türkiye’nin bilgi toplumuna dönüşüm projesi olarak tanımlanmaktadır. Proje kapsamında oluşturulan içerik havuzları ile öğretmen ve öğrencilerin bilgiye istedikleri zaman uzaktan çevrimiçi erişimi sağlanmaktadır. Donanımsal ve eğitsel materyaller tamamlandığında fatih projesinin vereceği sonuçlar Türkiye ve dünya tarafından merakla beklenmektedir.

Uzaktan eğitimin devlet bünyesinde resmi olarak verilmesi ile uzaktan eğitim alan kişi sayısının her yıl arttığı gözlenmektedir. Basılı materyaller, radyo ve televizyon gibi iletişim araçlarının kullanıldığı uzaktan eğitim etkinliklerinde teknolojinin gelişmesiyle bilgisayar ve internette kullanılmaya başlanmıştır. Eğitim materyalleri basılı kaynak olarak dağıtılmasının yanı sıra internet ortamından izlenebilir ve indirilebilir hale getirilmiştir.

E-Öğrenme

İnsanlar arası bilgi iletiminin gelişimini incelediğimizde, eski çağlarda taş ve deriler üzerine yazılan yazı ve figürlerle başlayan bilgi aktarımı yeni keşiflerle yerini kağıt, radyo, televizyon ve bilişim teknolojilerine bırakmıştır. Şu an bilgi iletiminin en hızlı olduğu ortam internet olarak bilinmektedir. Bu hızlı gelişimden öğrenme işlevi de etkilenecek teknolojik araçları etkili bir şekilde kullanabilmektedir.

Gülbahar (2009), e-öğrenmeyi "öğretim etkinliklerinin elektronik ortamlarda yürütülmesi veya bilgi ve becerilerin elektronik teknolojiler aracılığıyla aktarılması" olarak tanımlamaktadır.

Öğrenmenin İnternet veya bilgisayar ağ sistemleri üzerinden web tabanlı olarak gerçekleştirilmesi e-öğrenme olarak tanımlanabilir (Uşun, S, 2006). Bu tanımlara paralel olarak E-öğrenmeyi tanımlayacak olursak, öğrenme faaliyetlerinin internet ortamında veya benzer platformlarda, eş zamanlı veya eş zamansız olarak her bireyin kendi öğrenme hızında yürütüldüğü etkinlikler bütünüdür.

M-Öğrenme

Mobil öğrenme, e-öğrenme ile "mobil bilişim" alanlarının birlikte değerlendirilmesi sonucunda ortaya çıkan ve belirli bir yere bağlı olmadan e-öğrenme içeriğine erişebilmeyi, dinamik olarak üretilen hizmetlerden yararlanmayı ve başkalarıyla iletişimde bulunmayı sağlayan bir öğrenme biçimidir (Mutlu, Yenigün ve Uslu, 2005, aktaran, Gündüz ve diğerleri). Diğer bir ifadeyle mobil öğrenme, eğitim ve öğretimin PDA'lar, avuç içi bilgisayarlar ve cep telefonları üzerinden yürütülmesi olarak tanımlanmıştır (Keegan, 2001).

U-Öğrenme

Kablosuz ve mobil cihazların kullanım alanlarının genişlemesiyle öğrenme sistemleride bu gelişmeden etkilenecek "her yerde öğrenme" diğer bir ifadeyle "u-öğrenme" kavramı ortaya çıkmıştır. U-öğrenme (Ubiquitous Learning) , e-öğrenme ve m-öğrenme özelliklerini içeren her yerde bilgisayar teknolojisinin kullanımı üzerine kurulmuş modern bir öğretim sistemidir.

U-öğrenme devamlılık, erişebilirlik, anıdalık, etkileşim, öğretim aktivitelerinin durumsallığı, uyumlandırma gibi özellikleriyle e-öğrenmeye üstünlük sağlamaktadır. U-öğrenme uygulamalarına yönelik çalışmalar devam etmektedir (Demirci ve diğerleri, 2011).

Sanal Sınıf Eğitimi

Gülbahar (2009), sanal sınıf uygulamalarını, geleneksel eğitimdeki sınıf ortamının bir eğitimci aracılığıyla çevrimiçi bir şekilde oluşturulması olarak ifade etmektedir.

Sanal sınıf uygulamaları için eğitimci ve öğrencilerin internete bağlı bir bilgisayara sahip olmaları yeterli olmakla birlikte zaman ve mekândan bağımsız ders veren ve öğrencilerin birbirleriyle etkileşim içinde buldukları öğrenme ortamı oluşmaktadır.

Geleneksel Eğitim ve E-öğrenmenin Karşılaştırılması

E-öğrenmenin geleneksel eğitime göre üstünlüklerini inceleyecek olursak;

- E-öğrenme etkinliklerinden zaman ve mekân sınırlaması yoktur, öğrencilere dünyanın öbür ucundaki bir eğitmenin sınıfında ders dinleme fırsatı sunmaktadır.
- E-öğrenme eğitimleri için internete bağlı bir bilgisayarın bulunması yeterlidir. Eğitim masrafları önemli ölçüde azalmaktadır.
- Video, animasyon ve simülasyon gibi materyaller aracılığıyla etkileşim sağlamaktadır.
- Bilgi, proje paylaşımı ve tartışma ortamları sayesinde hızlı bir iletişim sunmaktadır (Gülbahar, 2009).

E-öğrenme süreci incelendiğinde, sanal ortamlarda sosyalleşmenin daha az olması sınırlılık olarak sayılmasının yanı sıra e-öğrenme ortamlarında eğitim için gerekli teknolojik araçların temini ve bu araçları kullanım becerisinin gerekliliği dezavantajları arasında sayılabilmektedir.

Araştırmanın Sınırlılıkları

Öntest ve sontest soruları web tabanlı olarak uygulamasından dolayı, internete bağlı bir bilgisayar ve bilgisayar kullanım becerisi gerekliliği araştırmanın sınırlılığı olarak görülebilmektedir. Ayrıca çevrimiçi olarak yürütülen sınavlarda öğrencilerin arama motorlarına veya diğer kaynaklara başvurma olasılığı sınırlılık olarak sayılabilmektedir. Bu bağlamda sınırlılıkları önlemek amacıyla 40 soruluk testler için 40 dakika süre verilerek sınırlılıklar azaltılmaya çalışılmıştır.

Yöntem

Araştırmanın bu bölümünde örneklem seçimi, veri toplama aracı, uygulama basamakları ve elde edilen verilerin analiz süreçleri anlatılmıştır.

Örneklem Seçim

Araştırmada uygulanan öntest - sontest uygulamasının çalışma grubunu Kırıkkale Üniversitesinden İnternet Programcılığı-I dersini alan Meslek Yüksekokulu (MYO), Uzaktan eğitim merkezi (KUZEM) ile Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi (BOTE) olmak üzere 3 farklı gruptan öğrenciler, Hitit Üniversitesi (HÜ) Sungurlu Meslek Yüksekokulu (SMYO) Bilgisayar Programcılığı

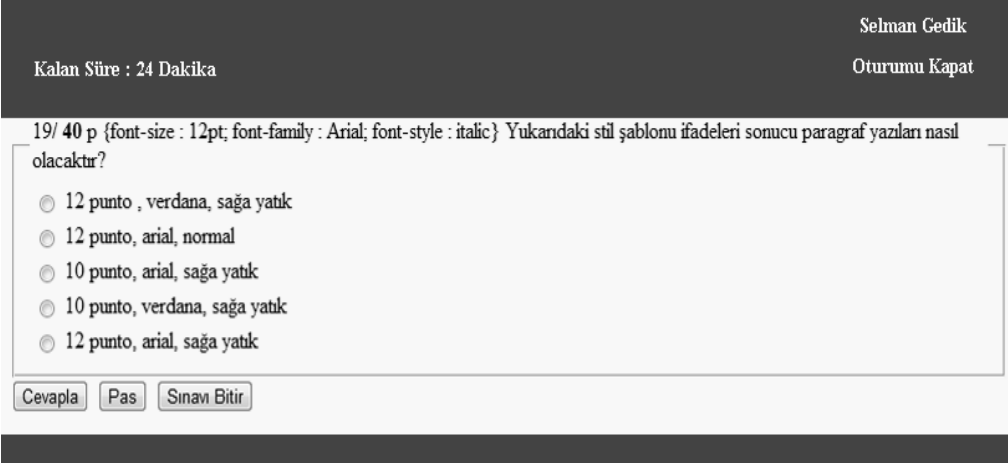
bölümünden ise yine aynı dersi alanlar arasından rastsal olarak seçilmiş öğrenciler oluşturmaktadır.

Seçilen öğrenci gruplarına İnternet Programcılığı-I dersinin 4 haftalık bir bölümünü oluşturan, CSS ve Javascript konularını içeren öntest uygulanarak sonuçlar daha sonra işlenmek amacıyla kaydedilmiştir. Bu konular gruplara eşit sürede ve aynı içerikte anlatılarak akabinde sontest uygulanmıştır.

Veri Toplama Aracı ve Verilerin Analizi

Araştırmada veri toplama aracı olarak CSS ve Javascript konularını içeren 40 soruluk öntest ve sontest, test yöntemi kullanılarak öğrencilere sunulmuştur. Uygulama öncesi test soruları uzmanların görüşüne sunulurken gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Test sorularının cevaplama sürecinde web tabanlı çevrimiçi test yürütülmüştür. Çevrimiçi test yazılımı araştırmacı tarafından geliştirilmiş olup PHP web programlama dili ve MYSQL veri tabanı programları kullanılarak kodlanmıştır. Öğrencilerin test sorularının cevaplama işlemleri sonrasında elde edilen veriler MYSQL veri tabanı programına kaydedilmiştir. Şekil 1’de öğrencilerin test cevaplama ekranı görülmektedir.

Elde edilen veriler, veri analiz paket programlarından SPSS yardımıyla analiz edilerek sonuçlar yorumlanmıştır. Öntest ve sontest arasında anlamlı bir ilişkinin olup olmadığını tespit etmek için ANOVA yöntemi uygulanmıştır. ANOVA yöntemi ikiden fazla grup arasındaki ilişkilerin belirlenmesinde kullanılan istatistik yöntemidir.

The screenshot shows a web-based test interface. At the top right, the user's name "Selman Gedik" and "Oturumu Kapat" (Close Session) are visible. On the left, "Kalan Süre : 24 Dakika" (Remaining Time : 24 Minutes) is displayed. The main content area contains a question: "19/ 40 p {font-size : 12pt; font-family : Arial; font-style : italic} Yukarıdaki stil şablonu ifadeleri sonucu paragraf yazıları nasıl olacaktır?" (19/ 40 p {font-size : 12pt; font-family : Arial; font-style : italic} The above style template expressions will result in which of the following paragraph text styles?). Below the question are five radio button options: "12 punto , verdana, sağa yatık", "12 punto, arial, normal", "10 punto, arial, sağa yatık", "10 punto, verdana, sağa yatık", and "12 punto, arial, sağa yatık". At the bottom of the question area are three buttons: "Cevapla" (Answer), "Pas" (Pass), and "Sınavı Bitir" (End Exam).

Şekil 1. Çevrimiçi test cevaplama ekranı

Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde öntest - sontest sonucu elde edilen verilerin SPSS paket programında analizi sonucu oluşan bilgiler çizelgeler halinde gösterilerek yorumlar yapılmıştır.

Öntest ve sonteste katılan öğrencilerin aldıkları puanların ortalamaları tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1. Araştırma Guruplarının Ortalama Puanları

Öğretim Kurumları		N	Ortalama	Standart Sapma	Standart Hata
Öntest	ÖRGÜN (KKU MYO, NÖ)	24	53,6458	18,26703	3,72874
	ÖRGÜN (KKU MYO, İÖ)	15	46,6667	13,55105	3,49887
	ÖRGÜN (KKU BÖTE, NÖ)	22	56,5909	20,50763	4,37224
	UZAKTAN (KUZEM)	17	52,2059	9,59664	2,32753
	ÖRGÜN (HÜ SMYO, NÖ)	25	56,8000	18,13606	3,62721
	ÖRGÜN (HÜ SMYO, İÖ)	26	53,2692	22,59169	4,43060
	Toplam	129	53,6822	18,20317	1,60270
Sontest	ÖRGÜN (KKU MYO, NÖ)	24	66,6667	20,71634	4,22870
	ÖRGÜN (KKU MYO, İÖ)	15	57,8333	27,57889	7,12084
	ÖRGÜN (KKU BÖTE, NÖ)	22	58,4091	21,56863	4,59845
	UZAKTAN (KUZEM)	17	72,0588	24,29048	5,89131
	ÖRGÜN (HÜ SMYO, NÖ)	25	52,4000	23,59025	4,71805
	ÖRGÜN (HÜ SMYO, İÖ)	26	68,7500	21,68237	4,25226
	Toplam	129	62,5969	23,56300	2,07461

Kırıkkale Üniversitesi MYO (NÖ) Eşlenik Örneklem t Testi Sonuçları

Tablo 2 incelendiğinde, Kırıkkale Üniversitesi MYO (NÖ) öğrencilerinin test puanları farkları incelendiğinde ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir farklılığın olduğu görülmüştür. Bu farklılık sontest lehinedir. Diğer bir ifade ile öğrencilerin sontest skorlarına ilişkin ortalaması öntest skorlarının ortalamasından daha büyüktür. Bu durumda uygulanan yöntemin başarılı olduğu sonucuna varılabilir.

Tablo 2. Kırıkkale Üniversitesi MYO (NÖ) Eşlenik Örneklem t Testi (EÖTT) Sonuçları

Eşlenik Çiftler	Ortalama	N	Std. Sap.	Ortalama Farkı	t	S.D.	p
-----------------	----------	---	-----------	----------------	---	------	---

Öntest Puanı	53,64	24	18,26703	-13,02	-5,047	23	0,000
Sontest Puanı	66,66	24	20,71634				

Kırıkkale Üniversitesi MYO (İÖ) Eşlenik Örneklem t Testi Sonuçları

Kırıkkale Üniversitesi MYO (İÖ) öğrencilerinin test puanları farkları incelendiğinde öntest ve sontest puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olmadığı tablo 3'de görülmektedir. Diğer bir ifade ile verilen eğitim sonucunda öğrenci başarısında herhangi bir başarı artışı gözlenmemiştir.

Tablo 3. Kırıkkale Üniversitesi MYO (İÖ) Eşlenik Örneklem t Testi (EÖTT) Sonuçları

Eşlenik Çiftler	Ortalama	N	Std. Sap.	Ortalama Farkı	t	S.D.	p
Öntest Puanı	46,6667	15	13,55105	-11,1667	-1,723	14	,107
Sontest Puanı	57,8333	15	27,57889				

Kırıkkale Üniversitesi BÖTE Eşlenik Örneklem t Testi Sonuçları

Tablo 4'te, Kırıkkale Üniversitesi BÖTE (NÖ) öğrencilerinin test puanları farkları incelendiğinde öntest ve sontest puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmektedir. Öntest sonrasında verilen eğitimin öğrenci başarısı üzerinde etkisi olmadığı gözlenmiştir.

Tablo 4. Kırıkkale Üniversitesi BÖTE (NÖ) Eşlenik Örneklem t Testi (EÖTT) Sonuçları

Eşlenik Çiftler	Ortalama	N	Std. Sap.	Ortalama Farkı	t	S.D.	p
Öntest Puanı	56,5909	22	20,50763	-1,81818	-,369	21	,716
Sontest Puanı	58,4091	22	21,56863				

Kırıkkale Üniversitesi Uzaktan Eğitim Merkezi (KUZEM) Eşlenik Örneklem t Testi Sonuçları

Tablo 5 incelendiğinde, Kırıkkale Üniversitesi Uzaktan Eğitim Merkezi öğrencilerinin test puanı farkları incelendiğinde öntest ve sontest puanları arasında istatistiksel olarak bariz bir farklılığın olduğu görülmektedir. Bu farklılık sontest lehinedir. Uzaktan eğitim yöntemi ile eğitim alan öğrencilerin örgün

eğitim alan öğrencilere göre başarı artış düzeylerinin daha fazla olduğu gözlenmiştir.

Tablo 5. Kırıkkale Üniversitesi KUZEM Eşlenik Örneklem t Testi (EÖTT) Sonuçları

Eşlenik Çiftler	Ortalama	N	Std. Sap.	Ortalama Farkı	t	S.D.	p
Öntest Puanı	52,2059	17	9,59664	-19,8529	-3,527	16	,003
Sontest Puanı	72,0588	17	24,29048				

Hitit Üniversitesi Sungurlu MYO (NÖ) Eşlenik Örneklem t Testi Sonuçları

Tablo 6'da, Hitit Üniversitesi Sungurlu Meslek Yüksekokulu (N.Ö.) öğrencilerinin test puanları farkları incelendiğinde öntest ve sontest puanları arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmektedir. Bu gruba verilen eğitimin öğrenci başarısı üzerine olumlu yönde herhangi bir etkisi olmadığı gözlenmiştir.

Tablo 6. Hitit Üniversitesi Sungurlu MYO (NÖ) Eşlenik Örneklem t Testi (EÖTT) Sonuçları

Eşlenik Çiftler	Ortalama	N	Std. Sap.	Ortalama Farkı	t	S.D.	p
Öntest Puanı	56,8000	25	18,13606	4,40000	1,026	24	,315
Sontest Puanı	52,4000	25	23,59025				

Hitit Üniversitesi Sungurlu MYO (İÖ) Eşlenik Örneklem t Testi Sonuçları

Hitit Üniversitesi Sungurlu Meslek Yüksekokulu (İÖ) öğrencilerinin test puanları farkları incelendiğinde öntest ve sontest puanları arasında anlamlı bir farklılığın olduğu görülmüştür ve tablo 7'de verilmiştir. Bu farklılık sontest lehinedir. Verilen eğitimin öğrenci başarısının artması yönünde olumlu bir etkisinin olduğu görülmüştür.

Tablo 7. Hitit Üniversitesi Sungurlu MYO (İÖ) Eşlenik Örneklem t Testi (EÖTT) Sonuçları

Eşlenik Çiftler	Ortalama	N	Std. Sap.	Ortalama Farkı	t	S.D.	p
Öntest Puanı	53,2692	26	22,59169	-15,4808	-3,541	25	,002
Sontest Puanı	68,7500	26	21,68237				

Sonuç ve Öneriler

Öntest ve sontest sonucu elde edilen veriler incelendiğinde uzaktan eğitim öğrencilerinin sontestteki başarıları örgün eğitimdeki öğrencilerle kıyaslandığında, daha belirgin bir artışın olduğu gözlenmektedir. Bu başarı farklılığını nedenini tespit etmek için öğrencilerin demografik özellikleri, motivasyon düzeyleri, sosyo-ekonomik durumlarının yanı sıra öğretim kurumuna, ders içeriklerine ve öğretim elemanlarına karşı görüşlerinin de başka bir araştırmada incelenmesi gerekmektedir.

Araştırma sonuçlarına göre uzaktan eğitim derslerinde animasyon, video ve simülasyon gibi etkileşime dayalı materyallerin kullanılması öğrencileri konunun içine çekmekle birlikte verilen eğitimi daha verimli hale getirmektedir.

Kırıkkale ve Hitit Üniversitesi öğrencileri ile yapılan mülakatlarda etkileşimli eğitim içeriğinin başarıyı artırmada daha etkili olacağı ifade edilmektedir. Uzaktan eğitimde kullanılan sanal sınıf uygulamalarının gerçek sınıf ortamına yakın etkileşimli bir ortam oluşturduğu gözlemlenerek eş zamanlı sanal sınıf uygulama saatlerinin artırılması önerilmektedir.

Öğretim yönetim sistemleri için eklenebilecek, öğrenci memnuniyet anketleri, öğretim elemanı performans değerlendirme formları, içerik değerlendirme anketi gibi anket ve formlar öğrencilere sunulurken sonraki dönemler için daha etkili bir öğretim yılı tasarımına olanak sağlanabilir.

Kaynakça

Alkan, C.(1987): Açıköğretim. Ankara: Ankara üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yay. No:157.

Baş, T. (2010), Anket. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Büyüköztürk, Ş. (2011), Veri Analizi El Kitabı. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.

Büyüköztürk, Ş. (2011), Deneysel Desenler. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.

Demirci, B.B., Yamamoto, G. T. ve Demiray, U. (2009), Türkiye’de E-öğrenme Gelişmeler ve Uygulamalar II. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Yayınları.

Demirel, Ö. (2011), Eğitimde Yeni Yönelimler: Pegem Akademi Yayıncılık.

Gülbahar, Y. (2009), E-öğrenme. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık

İşman, A. (2005) , Uzaktan Eğitim: Genel Tanımı, Türkiye’deki ve Dünyadaki Gelişimi ve Proje Değerlendirmeleri. Ankara : Öğreti Yayınları.

İşman, A. (2011) , Uzaktan Eğitim. Ankara : Pegem Akademi Yayıncılık

Kör, H. (2013), Uzaktan Eğitim ve Örgün Eğitimin Çok Yönlü - Çapraz Karşılaştırılması: Kırıkkale Üniversitesi ve Hitit Üniversitesi Örneđi, Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü.

MacWilliams, B., Turkey's Old-Fashioned Distance Education Draws the Largest Student Body on Earth. Chronicle of Higher Education, Eskişehir, 2000.

Morgan, C. (1993), Psikolojiye Giriş, Ankara : Hacettepe Üniversitesi Psikoloji Bölümü Yayınları

Özden, Y. (2002), Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık

Özdil, İ. (1986) Uzaktan Öğretimin Evrensel Çerçevesi ve Türk Eğitim Sisteminde Uzaktan Öğretimin Yeri. Eskişehir : Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi

Uluğ, F. ve Kaya, Z.(1997). Uzaktan Eğitim Yaklaşımıyla İlköğretim, Ankara: Uzaktan Eğitim Vakfı.

Uşun, S. (2006), Uzaktan Eğitim. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım

Uzunboylu, H, (2011), Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliřtirme. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık

Yalın, H.A. (2004), Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliřtirme. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım

Keegan, D. www.mlearn.org.za. Ağustos 12, 2012 tarihinde <http://www.mlearn.org.za/CD/papers/keegan1.pdf> adresinden alındı

MEB. Açıköğretim Lisesi. Ağustos 5, 2012 tarihinde Açıköğretim Lisesi: http://www.aol.meb.gov.tr/sayfa_goster.asp?ID=50 adresinden alındı

MEB. Açık İlköğretim Okulu. Ağustos 5, 2012 tarihinde Açık İlköğretim Okulu: <http://aio.meb.gov.tr/sayfa.php?id=53> adresinden alındı

ÖSYM.<http://www.osym.gov.tr/dosya/1-60431/h/e1ogrencisayozettablosu.xls>
(Eriřim Tarihi: Kasım 2012)

Üniversitesi, A. Tanıtım Sayfası. Ağustos 1, 2012 tarihinde Açıköğretim Tanıtım Sayfası: https://www.anadolu.edu.tr/aos/aos_tanitim/aos.aspx adresinden alındı